

15de zondag door jaar A

Mt. 13, 1-23

De Schepping heeft zijn prijs. Wat bedoel ik daarmee? Wel dit: als schepsel ben je noodzakelijk onvolledig en onvoltooid. Elk levend schepsel kan niet uit zichzelf beginnen leven en kan ook niet zichzelf voor altijd in stand houden. Je hebt er niets voor gedaan om geboren te worden, en je kunt de aardse dood niet ontlopen. Dus, omdat God wil dat er naast Hem iets of iemand is, die niet God is, moet er broosheid en onvolledigheid bestaan. Dat is de prijs van het schepsel-zijn.

En hoewel de schepping niet God is, is ze toch kostbaar in haar onvoltooid toestand. Als voorbeeld neem ik een menselijke hand. Een hand is gevoelig en krachtig, heel erg bruikbaar en een hand kan teder zijn; een hand kan dingen maken; en je kunt met handgebaren mooie gevoelens uiten. Je kunt slechte dingen doen met een hand. En is een hand kwetsbaar; een hand kan gewond raken. Je kunt je hand zelfs verliezen bij een ongeval, en zo meer ... Is het dan beter dat een hand niet bestaat? Natuurlijk niet! Is een hand dan ondanks zijn kwetsbaarheid, iets goeds? Zeker wel! Is de kwetsbaarheid ook de verrukkelijke heerlijkheid van de hand? Ja, dat is zeker zo!

En dan de stem van een mens! Het gegiechel van een baby, het lachen van een kind – ze kunnen ontwapenen en blij maken. Met een stem kun je lovende woorden spreken. Toch kan de stem ook onheil brengen. Mensen kunnen in woede schreeuwen. Een mens kan met zijn stem alarm slaan. Een mens kan er onheilspellende bevelen mee geven. Zou een mens zonder stem ongevoelig, vreugdeloos en onkwetsbaar zijn? Was het dan beter geen stem te hebben? Natuurlijk niet!

Het kan niet anders, dan dat mensen kwetsbaar en gebrekkig zijn. Dat is de pijn van de mens, en eigenlijk de pijn van al wat op aarde leeft. Maar het lijden van deze tijd weegt niet op tegen de heerlijkheid waarvan ons de openbaring te wachten staat, schrijft Paulus in de tweede lezing. Ons menselijk wezen is alleen zinloos, als er niets meer is dan dat.

Een prachtige bloem zal eens verwelken en zijn kop laten hangen. Een jong fris lijf zakt met het klimmen van de jaren in, en de krachten nemen af. Een mens kan er niets tegen beginnen, want we zijn afhankelijk van tijd en ruimte. En toch is het menselijk lichaam iets heerlijks. We mogen het vereren, want God doet dat ook. Mijn zwakke lichaam verlangt, net als de Schepping die kreunt, naar afwerking, voltooiing en rust. Dat is de heerlijke pijn van onze toestand.

Net als de aarde waarop we geboren worden, zijn we gebonden aan de wetten van opkomst en verval. We zijn in oorsprong allemaal goed, en we kunnen groeien; en juist omdat we groeien hebben we gebreken. De kosmos, de aarde, de natuur, kent gebreken. Maar toen de mens in de Schepping verscheen, werd de inzet van alles verhoogd. De vreugde werd uitbundiger en de rampen werden groter. Het verschil met andere levende wezens is, dat mensen zich bewust zijn

van het leven zelf. De mens is in staat om 'ja' of 'nee' te zeggen tegen het goede. Bergen zien er machtig uit, en de zee kan bruisen en brullen, maar mensen zeggen 'ja' of 'nee'. En met het antwoord van de mens neemt God een risico. Naast het grote spel van lichamelijke ontwikkeling, komt er ook het drama van de keuzevrijheid. Daardoor komt niet alleen de heerlijkheid van de liefde, maar ook de ramp van het morele kwaad.

Het is moeilijk en sommige mensen begrijpen helemaal niet hoe het gaat. Er zijn ook mensen die zich zo nu en dan in hun vrijheid aangetast voelen. Het zaad van hun vrijheid wordt weggepikt door de vogels. Er zijn ook mensen die de vrijheid tot de enige absolute waarde maken, in de zin van: "ik kan toch doen wat ik zelf wil, en anderen hebben daar niets mee te maken." Hun vrijheid verdort en verdroogt, want hun vrijheid dient nergens toe. Weer andere mensen zijn bang voor de vrijheid. Ze verstikken hun vrijheid tussen angst en benauwdheid.

Maar dan zijn er ook nog de mensen die werkelijk de vrijheid op waarde schatten. Vaak zijn dat gelovige mensen. Ze omarmen de grens van het leven, en van hun mogelijkheden. Ze weten dat ze niet God zijn, en toch heel goed. Ze zien de band met God als een geschenk. Het is een geschenk om geschapen te zijn. Ze dragen duizend keer meer vrucht dan alle bomen van de wereld samen.

Begrijpt u nu de woorden van de eerste lezing waar God zegt: "Zoals de regen en de sneeuw uit de hemel vallen en daar pas terugkeren wanneer zij de aarde hebben gedrenkt, (...) zó zal het ook gaan met het woord dat komt uit mijn mond; het keert niet vruchteloos naar Mij terug; het keert pas weer wanneer het mijn wil heeft volbracht en zijn zending heeft vervuld." Kijk de mens die in God geloof en liefheeft, die hoopt op iets beters, is de mens die Gods wil vervult en rijk beladen naar God terug keert.

Norbert Schallenberg, pastor